

ضمیر

اقوال در مورد ضمیر منفصل منصوبی:

- ۱- "ایا" ضمیر است و لواحق (ه، هما و...) حروفی هستند که بیانگر متکلم، مخاطب و غایب می باشند
- ۲- ابن مالک: لواحق مضاف الیه می باشند
- ۳- لواحق ضمیر می باشند و "ایا" برای تمییز بین ضمیر متصل و منفصل است

نکته:

اصل در ضمیر اتصال است

موارد انفصال:

- ۱- عامل ضمیر موخر باشد: ایاک نعبد
- ۲- عامل ضمیر محذوف باشد: ایاک و الشر (إحذر تلاقیک و الشر)
- ۳- عامل ضمیر معنوی باشد: أنا قائم
- ۴- ضمیر محصور فیه باشد: ما ضربک إلا أنا
- ۵- صفتی به ضمیر نسبت داده شود که بر غیر من هی له جاری شده: زیدٌ عمرٌ ضاربه (هو)

- استثناء (از اصل بودن اتصال ضمیر):

- ۱- هرگاه دو ضمیر داشته باشیم و اولی اعراف و غیر مرفوع باشد و ضمیر دوم در اصل خبریه نباشد:

سلنیه - سلنی ایاه اعطیتکه - اعطیتک ایاه

اگر ضمیر دوم در اصل خبر باشد ۲ وجه جائز است لکن در ارجح اختلاف است:

خلتنیه - خلتنی ایاه

۲- ضمیر دوم خبر کان یا یکی از اخوات کان:
کنته - کنتُ ایاہ